

Разказъ

ПРИВЕТЛИВО бѣше разперилъ крила хубавиятъ пролѣтенъ день надъ самотното балканско селце.

Сгушено между чукари, то се събуждаше отъ дългия зименъ сънъ и сякашъ радостно се смѣеше.

Тихо повѣшавше южнякътъ, нѣжно галѣше току-що развилигѣ се ясно-зелени листа на дърветата и тѣ захласнати отъ пролѣтната омая едва чуто си шепнѣха...

Милаво и свѣтло слънцето сияеше отъ ясно и високо небе. Лжчитѣ му обилно се лѣха на дължъ и ширѣ, додето погледъ стига; подскачаха като буйни палавници отъ мѣсто на мѣсто, хлзгаха се по каменнитѣ покриви на кжжитѣ, огрѣваха широкитѣ селски дворове, пребѣгваха презъ нивитѣ и ливадитѣ и се криеха въ гората...

Бързокрили чучулиги радостно се кжгѣха въ небесната синева и сладко чуруликаха. Тукъ-тамъ немирни врабци се боричкаха по стрѣхитѣ. Щъркели тракаха клюнове и се обаждяха отъ своитѣ гнѣзда. Лястовички летѣха надъ земята като стрели. Отъ далечни кошари долиташе блѣне. Приятенъ дѣхъ отъ ранни пролѣтни цвѣтя и цвѣннали сливащи се носѣше изъ въздуха... Безброй пчелици жужукаха и кацаха отъ цвѣтъ на цвѣтъ за медъ и прашецъ. Навсѣкѣжде бѣше хубаво — миришѣше на пролѣтъ. Малкото селце се радваше, радваше, като дете облѣчено въ празнични дрехи.

Отъ къмъ срѣдата на селото, тамъ, дето стволестъ орѣхъ е разперилъ кръсати клоне, долиташе гласъ на медна цафара.

Подъ него кръшно хоро се люшкаше. Моми и момци буйно подскачаха, ситнѣха и току изведнажъ излизаха извънъ хорещето, а нѣкой нехайникъ, вирналь калпакъ надъ чело, радостно се провикваше:

— Хайде... де... о... о... хо!

Па следъ това весело запѣваше.

Околоврѣстъ край плетищата на припекъ, насѣдали жени — стари и млади, приказваха, като гледаха буйното хоро. На една страна група мжже весело приказваха и се смѣха. Навѣрно чичо Михо ги развеселяваше. На срещната страна на едно триножно столче бѣше седналь дѣдо Златанъ, като държеше на колене малкото си внуче. Прегърбенъ вече, съ тжжни очи и скулесто лице, съ хубава бѣла брада, дѣдо Златанъ гледаше хорото и се радваше на хубавото пролѣтно време.

— Добъръ день, дѣдо Златане, — казахъ му азъ, като се доближихъ до него.

— Да си живъ и здравъ, — отвърна той.

— Ехъ, време ли е пѣкъ! Чудно, всѣки да се радва.

— Хубаво е, хубаво, но за младитѣ, за васъ... Нашето се мина вече... Бѣше време, когато и азъ бѣхъ младъ... Отдавна, синко, отдавна... Какъ скоро всичкото мина! Животътъ се промѣни. Времената бѣха други. Тогава ние и да искаме не можехме да се веселимъ, както сега. Сега е всичкото хубаво...

И дѣдо Златанъ тежко въздѣхна. Очитѣ му се напълниха съ сълзи. Нѣкаква прикрита, неизказана скръбъ из-